

АНАЛІЗ ЯКОСТІ АКТИВІВ БАНКУ

Короленко Р.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку, **Поліщук А.С.**, здобувач. Криворізький національний університет

Вступ. У сучасних умовах функціонування банківської системи України суттєвими залишаються обсяги проблемних активів, передусім неякісних кредитів та резервів для відшкодування можливих втрат по них, що негативно впливає на ліквідність та фінансову стійкість банків.

Тому якість активів та кредитного портфеля вітчизняних банків залишається вкрай низькою та неоднорідною. Це зумовлює потребу в аналізі якості активів як окремих банків, так і системи загалом. Якщо банк має якісні активи, то навіть при мінімальному розмірі власного капіталу він може стабільно й ефективно функціонувати.

Мета роботи. Висвітлення сучасних методичних підходів до аналізу та оцінки якості активів банку на основі використання комплексу аналітичних процедур з урахуванням системи показників та критеріїв їх оцінювання.

Матеріали та методи. При оцінюванні та аналізі стану банківських активів застосовують в основному чотири методи: балансової вартості; ринкової вартості; регламентацій; експертний. Два останніх є змішаними, тобто поєднують методи балансової і ринкової вартості. Вибір методу залежить від мети аналізу та деяких інших факторів.

Результати. Актив – це будь-який об'єкт бухгалтерського обліку, право контролю якого закріплене за банком, який дає дохід; може бути обмінаний на інший об'єкт, який, у свою чергу, даватиме дохід банківській установі, або дозволяє банку здійснювати свої операції [1, с. 58]. При оцінюванні якості активів враховується багато факторів. Наприклад, слід розглянути питання про те, чи правильно диверсифікований портфель, які норми чи правила прийняті для обмеження кредитних ризиків та ефективного використання операцій.

Метод балансової вартості застосовується для оцінки активів банківської установи загалом та її структурних одиниць зокрема. Базується на виявленні

динаміки обсягу та структури активів у цілому, окремих портфелів, показників прибутковості та дохідності. Проте є недоцільним для застосування в кризових умовах [2, с. 45].

Метод ринкової вартості – більш прийнятний з позицій впливу активів на фінансову стійкість банку, зокрема в кризових умовах. Вимір активів банку згідно з цим методом дає більш динамічну та більш обґрунтовану їх оцінку. Але разом з тим є витратним і суперечливим, оскільки ринкова вартість активів та їх знецінення в банках встановлюються в залежності від різних підходів. Це негативно впливає на результати оцінювання якості та вартості активів банківського сектору загалом.

Метод регламентацій передбачає оцінювання стану банківських активів відповідно до рекомендацій органів банківського нагляду, що стосуються переважно обмеження кредитних й інвестиційних операцій і ризиків, які супроводжують їх, і використовується при аналізі якості активів з дотриманням вимог чинного законодавства.

Експертний метод полягає в комплексному використанні сукупності кількісних і якісних показників, що характеризують стан активів, та передбачає здійснення факторного аналізу, який є доволі складним і потребує високого професійного рівня аналітиків.

Потрібно зазначити, що якість активів перебуває в прямій залежності від доцільності й оптимальності їхньої структури, рівня диверсифікації операцій, від обсягу активів із різними ознаками проблемності.

Основні напрями аналізу якості активів банку можна представити таким чином [3]:

аналіз та оцінювання активів банку з погляду їхньої відповідності якісним вимогам ліквідності, що дозволить оцінити можливість банку швидко й без втрат перетворити свої активи в грошову форму.

аналіз та оцінювання активів банку з погляду їхньої відповідності вимогам дохідності та прибутковості. Даний аналіз є найважливішим напрямом аналізу якості управління активами банку, оскільки ефективний стан активів (з позиції

реальної віддачі) забезпечує одержання банком необхідних доходів і прибутку, що, у свою чергу, є основною метою його діяльності.

Висновки. Підсумовуючи викладене, доцільно зробити висновки, що аналіз та оцінювання якості активів банку відноситься до найважливішої стадії аналізу банківської діяльності, тому що саме комплексна оцінка якості активів банку дозволить зробити обґрунтовані висновки та сформулювати пропозиції щодо подальшого розвитку банківської установи, її конкурентоспроможності та фінансової стійкості, а на результативність такого оцінювання буде впливати використання вище наведених методів.

Список літератури.

1. Соколинская Н.Э. Оценка и анализ состояния активов кредитной организации. *Экономика и экономические науки*. 2010. №3. С. 56–61.

2. Музичка О.М. Сучасні методичні підходи до аналізу та оцінки якості активів банку. *Наукові записки [Української академії друкарства]*. 2013. № 2. С. 45–53.

3. Єріс Л. М. Комплексний аналіз якості активів банку. *Вісник Дніпропетровського університету*. URL: <http://vestnikdnu.com.ua>.

УДК 338.512

ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ЗАГАЛЬНУ СОБІВАРТІСТЬ ТА ШЛЯХІВ ЇЇ ЗНИЖЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ПП «МЕТИЗНИЙ ЗАВОД»

Кутова Н.Г., к.е.н., ст. викладач кафедри економіки, організації та управління підприємствами, Криворізький національний університет. **Желтуха Т.В.**, вчитель-методист, **Киричик О.Р.**, учениця 11-А класу, природничо-математичний факультет. Криворізький Покровський ліцей

Вступ. В умовах ринкового господарювання однією з основних проблем підприємства стає раціональне витрачання ресурсів, яке неможливе без цілеспрямованого впливу на формування витрат, контролю за їх рівнем та економічного стимулювання їх зниження. При інтенсивнішому використанні виробничих ресурсів, успішному удосконаленні техніки, технологій і організації